

Rok 1963

Jaký to kontrast oproti roku lašskému!

Rok 1962 připravil lidstvu četne obavy a starosti, případně v našem státě velké hospodářské a zásobovací potíže. Letošní rok se nám jeví poněkud klidnější, snad je dokonce obrátem k lepším časům, neboť přinesl určité naděje na dorozumění mezi národy.

Nejvýznamnějším činem tohoto roku je Moskevská smlouva, uzavřená v srpnu v Moskvě. Lze podepsali ministři zahraničních věcí Gromyko, Ruska a Flaminio dohodu o částečném zákazu jaderných pokusů, a to jednak ve vzduchu, dále pod vodou i v kosmickém prostoru. I když tato smlouva má ještě dosud daleko k tomu, aby úplně likvidovala možnost nějakého střelnutí mezi národy, je přece jen krůčkem k němu, což potvrdil obrovský ohlas, který tato smlouva na celém světě měla.

V červnu vzlétla do vesmíru první kosmonautka světa Val. Terěšková a krátce nato zaznamenávají dějiny kosmonautiky sdružený let dvou kosmonautů.

V listopadu byl svět vzrušen zprávami z Nového světa, z USA. V texasském městě Dalasu byl při atentátu zavražděn prezident USA J. F. Kennedy. Novým prezidentem se stává dosavadní viceprezident Johnson. Ještě neutuchla vlna vzrušení, a již se svět dovídá o zavraždění Oswaldova, údajného vraha prezidentova. Vrahem Oswaldovým je Ruby, s nímž bude veden proces počátkem příštího roku. To jsou v kostce nejvýznamnější světové události z 1963.

Z hlediska hospodářského znamená tento pro ČSSR velký obrat k lepšímu. Již v prvním čtvrtletí roku se začíná lepší zásobovací situace, začínají mizet fronty a v koštnu mířeji docela. A to i před masnami, neboť si může každý nakoupit masa dostatek. V důsledku zlepšení zásobování zmizel i úkol Výboru žen, které v loňském roce kontrolovaly nákup masa. Situace se zásobováním ostatních potravin se zlepšila již v prvních měsících roku.

Celkem tedy možno hodnotit rok 1963 kladně, a to z hlediska hospodářského i politického, i když se ke konci roku mluvilo o určitých opatřeních vlády, opatřeních méně populárních, jež mají vstoupit v platnost v příštím roce.

Počasí

Počasí tohoto roku je vesměs nepřehledné a působí jen obtížně nebo dokonce kalamitně. Letošní počasí příliš příkrě kontrastuje s počasím předcházejících let. Z konce minulého roku přechází do roku 1963 ostrá zima, která dále nabývá na síle v polovici ledna. Navíc napadlo mnoho sněhu, který způsobuje kalamitny v dopravě. Sněhový pokryv dosáhl výšky 60 cm a tento sníh kůstává dlouho ležet, takže letošní zima vypadá skutečně tak, jak nám ji představovali malíři minulých let. Občas přichází sice oteplení a mírné dny, ale vzápětí nastává opět další močna olna sněžená. Ostravě např. byla situace až kritická, neboť množství sněhu zastavilo veškerou dopravu. Nízký stav vody koncem minulého roku způsobil nedostatek elektrické energie. Vláda byla nucena vydat zvláštní prohlášení o odběru elektrické energie, a proto ve všech závodech a obchodech bylo nutno provádět různá opatření. Z těchto důvodů i v našich závodech byla pracovní doba posunuta - s prací se začíná v 8h ráno a směna končí v 16 hodin. Proto bylo nutno

i upravit dopravu. Na khaldaích se všechno uhlí kavalilo sněhem, a tak nastaly kromě potíží dopravou i těžkosti v násobování uhlím. Byly prodlouženy i pololetní prázdniny na školách. I pro tomto prodloužení nebylo však možno počít s vyučováním na všech blanenských školách, neboť nebyly všechny dostatečně násobeny uhlím. V prvním týdnu po prodloužení se vyučovalo jen na dvou školách - na Leninově a na Marxově ulici. Škola u Ebernovy ulice hostovala na obou těchto školách, takže se vyučovalo ob den. Mraky v lednu dosahují až -20° až -25° C. Bylo mraky trvájí po celý měsíc únor s tím rozdílem, že během dne „stoupá“ teplota na -6° C, v noci pak opět klesá na -15° C. Ke konci února začíná sníh pomalu tát, nespůsobuje však žádných obtíží, takže se opět potvrzuje platnost lidové pranostiky „Mnoho sněhu - málo vody.“

Největší problémy této zimy této zimy se projevíly v dopravě, především železniční. Nebylo zraknosti, že dálkové vlaky měly až 3 hodiny zpoždění, některé vlaky musely být vypuštěny, takže třeba místo tří vlaků je v určitém časovém rozmezí pouze vlak jeden. Kritická situace v dopravě způsobila mnoho těžkostí národům.

Částečné oteplení nastává až v březnu, ovšem jen na krátkou dobu. Prvního jarního dne napadlo opět dosti sněhu, který je vystřídán plískanicemi s ranními mrazíky. Začátkem dubna vládne vlastně prakticky stále ještě zimní počasí. Opozděné jaro přichází až koncem měsíce dubna. Začátek května je ve znamení stálých dešťů. Prší dokonce několikrát na den, což nepříznivě ovlivňuje kaseti okopamin. Teplé počasí trvá prakticky až do konce měsíce května. Je téměř vrácnosti den, kdy neprší. Červen je poměrně stejný jako květen. Koncem června nastává jakési oteplení. V červenci pak vládne po několik dní tropická vedra, která dosahují až $+40^{\circ}$ C. Srpen se jeví jako proměnlivý a celkem průměrný s častými dešť-

vými přehánkami. Zvláštností tohoto měsíce, kterou nikdo nepamatuje, je velké množství hub. Lidé přinášejí domů plně kůry hřibů, václavěk je tolik, že by se daly v lesa odvážit na vozích. Měsíc květen namísto opět dosti deště, což nepříznivě ovlivňuje sklizeň okopanin. Říjen je celkem příznivý bez deštivých přeháněk. Listopad celkem běžný s poměrně velkými dešti. 2. prosince bylo namířeno lehké zemětřesení, jehož epicentrum bylo lokalizováno někde v Alpách v Rakousku. Lidé prakticky poznali zemětřesení jen tím, že se jim obrátil jen mírně nábytek, hlavně pak sklenice v příbornících. Mraky nastávají až v druhé polovině prosince. Jsou to typické holomraky bez sněhu s teplotou kolísající mezi -10° až -15°C . Bylo holomraky zavinily velký nedostatek vody. Kolem vánoc kima poněkud polevuje.

Hospodářský charakter roku 1963

Ve svém novoročním projevu řekl prezident republiky s. Antonín Novotný, že tento bude rokem příprav, v němž budeme muset vytvořit materiální předpoklady pro sedmi-letku, jejíž se uskuteční v letech 1964-1970.

Výstavba města

Hlavní pozornost se věnovala výstavbě sídliště — Blansko-střed. Tato část města byla v letošním roce obrávena, na stavenišťích pracovalo množství dělníků, nad staveništi čněly do vzduchu obrovské jeřáby, což vše dává jasný důkaz o čilém stavebním ruchu ve městě. Dokončovaly se bytové jednotky, započaté již v minulém roce, jiné se začaly stavět. Ke konci roku kůstávají ulice kolem nových bloků rozkopány, přehrazeny hromadami hlíny a vy-

kopaných příkopů pro kanalizaci a naprosto neosvětleny, takže noví obyvatelé bloků tu museli kápat s různými obličkami. Vzdor těmto maličkostem se již začíná rýsovat perspektiva přístihu středu města, začínají se objevovat první výškové domy, začíná se rýsovat nová ulice, která bude vhodně nazvána Trída budovatelů. Výstavba města zaznamenala v letošním roce velký pokrok, snad největší za posledních pět let a přinesla velkou změnu nejen ve středu města, ale vlastně města celého. Již v letošním roce se jasně ukázalo, že střed města není již bývalé náměstí, ale že je to prostranství před budovou ONV a před domovními bloky na Trídě budovatelů.

Výstavba pokračovala letos velmi rychle, a to proto, že se uplatňuje zásada, aby stavba bloků netrvala déle než devět měsíců - od začátku stavby až do ukončení - takže minimální rozestavenost. Nastávaly takové situace, že do jednoho bloku se již lidé stěhovali, kdežto sousední blok se teprve začíná stavět. Nebylo ovšem možno dokončit terénní úpravy, které je nutno provést současně pro celou ulici.

Ze staveb ukončených letošního roku jmenujeme na prvním místě 56 bytů na Trídě budovatelů. Původně zde bylo plánováno 63 bytů; naknala však změna v plánu, byty kříženy svobodárny a místo nich se vybudovaly dvoupokojové byty. Ze stavbou tohoto bloku se začalo loni, letos již od jara nastávalo pozvolné stěhování do hotových bytů. V tomto bloku je kromě bytů dvoupokojových i 12 bytů třípokojových. Tento blok dostává koncem roku i číslo: Trída budovatelů, č. 6 a 8. Část bloku má číslo z Wanklový ulice - č. 2. Jde vesměs o družstevní byty, které vybudovalo Stavební bytové družstvo občanů.

Od srpna do října byl pozvolna dáván do užívání blok „F“. Tento byl původně plánován jako státní výstavba s 93 byty. Později bylo odděleno 36 bytů Stavebního družstva Mebra. Jde o blok, který má čísla 10, 12, 14, 16 a z Wanklový ulice č. 1.

Koncem roku se dokončuje blok „B“ a sice 36 bytů. Je to komplex bytových jednotek Stavebního družstva ČKD. Tento blok má číslo 2 ulice Smetanovy.

Těmito bytovými jednotkami bylo dáno občanstvu k dispozici velké množství komfortních bytů. Zájem o družstevní výstavbu stále vzrůstá. Je to vlastně jediné východiště z bytové nouze, která je v městě stále velmi palčivá. Současně s bytovou výstavbou ve středu města byla dokončena kotelna ve Smetanově ulici na místě bývalých zahrad (Jeřkovy a Kucířovy). Je to kotelna provizorní, která bude sloužit svému účelu do doby, než bude dána do provozu teplárna. Je také vybudována tak, aby po křížení teplárny mohla sloužit jako výměnková stanice. Budou tu jednoduše instalovány bojlerů, pomocí nichž se bude teplo z teplárny převádět do bytů.

V letošním roce byla dobudována Trafostanice a distribuce na ulici Žalčovského. Byly provedeny větší úpravy ulic a asfaltování komunikací v prostoru prvních a druhé přestavby města. Byly to ulice Žalčovského, Školákova, Družstevní a K. Mašky. Na ulici K. Mašky se narábělo na velké obříkové kerenné, jež musely být překonány. (V)

V květnu bylo zavedeno oboustranné osvětlení rovněž v prostoru prvních a druhé etapy. Toto osvětlení bude postupně zavedeno v celém městě.

Občané v prostoru ulic prvních a druhé etapy si provedli sami větší úpravy, jako je humusování a osetí ploch a tím dokompletovali tyto ulice, které velkou měrou přispěly k celkovému zlepšení vzhledu města. Ukazuje se, jak jednoduše budou vyhlížet ulice Blanská v prostoru nových sídlišť.

Letos také bylo dokončeno 18 bytů Stavebního družstva občanů na ulici Žižkově. V minulém roce jich bylo 12, letos abýrajících šest. Tak vznikl blok bytů, který ústí do ulice Žižkovy, Sadové a Havlíčkovy. Stavba tohoto bloku trvala sice poněkud déle,

a to proto, že si družstevníci budovali tento blok svépomocí. Koncem roku byla zde provedena hrubá omítka. Definitivní úprava fasády je úkolem příštího roku.

Adaptuje se budova bývalého hotelu „Jeřábek“, a jehož místnosti budou vytvořeny dvě provozovny, a to bufet Gril a kavárna Lunka.

Neuspokojivě postupuje úprava rámečků. Situace jako je právem kritizována ze strany veřejných orgánů i občanstva. Stavební podnik tu postupuje velmi pomalu, nesystematicky a tím se pláň a provoz muzea i knihovny. Nákladem 200.000 Kčs byla letos opravena střecha a upraveno první patro. Zbořena byla stará kámečková brána, připomínající feudální dobu, včetně ozdoby s typickým erbem rodu Salmů, či vlastně Reifferscheidů, totiž se dvěma pstruhy. Brána však je uložena v muzeu, neboť má jakousi uměleckou cenu. Počítá se s tím, že se této spodní brány využije k ozdobení přechodu do kámečkového parku z ulice Doorské.

Výstavba předvýrobní haly kavárny Metra pokračuje, zdánlivě pomalu, ovšem málokdo si uvědomuje, že jde o stavbu velkého rozsahu. Taktéž byla sbudována trafostanice, kompresorová a kotelna.

Byl zaveden plyn do podniku Jihomoravské pekárny, kde byla postavena i nová kotelna. Na ulici Hlybešově byla rozšířena dosud velmi slisněná provozovna cukrářská.

V Lounském roce byl vypracován projekt teplárny. Letos se začalo s přípravnými pracemi, jako je navážení násypů a začátek prací odvodňovacích ve formě výstavby čerpací stanice. Stavba si již vyžádala velkých nákladů, neboť jde o místo bažinaté, kde dokonce hukdily i divoké kachny. Naráží se na obléhající stavební kapacity, to je odborných pracovníků, strojů, prostě výrobních sil ve stavebnictví. V souvislosti se stavbou teplárny byla provedena studie teplofikace, to jest

řevodu tepla do jednotlivých výměnkových stanic, jejich počet se odhaduje na 18. Hlavní větev tohoto řevodu bude procházet pod drahou a řekou. Vyúští na ulici Kollárovou, přetne ulici Rudé armády, Hybešovu a Žižkovou bude pokračovat na Údolní směrem k řevodu ČKD. Severní větev pak od ulice Kollárové ulici Ant. Dvořáka přes plochu Adamovských strojírů, Tržďou budovatelů na ulici A. Škotáka a ulici Divišovou směrem k novému řevodu Metra. Jižní větev povede od Kollárové ulice přes ulici Nádražní do řevodu Metra II. - bývalá bakelitka.

Problém další nové školy se zda zatím být vyřešen postavením školy na Dvořské ulici. Stavba se začala koncem srpna loňského roku a v letošním byla dokončena hrubá stavba. S jejím dokončením, příp. otevřením se počítá na jaře příštího roku. V letošním roce byla také dokončena část učiliště ČKD nad ulicí Husovou. Nejprve byla dokončena ubytovna zvaná Medunice - nazvána tak podle elektrárny, ve které byla tato ubytovna přestěhována. Dále byl v srpnu dokončen pavilón učeben, v listopadu letošní, která bude sloužit i Spartaku ČKD. Učiliště bylo vybudováno hlavně s ohledem na učně ze Slovenska, kteří jednou budou pracovat v řevodu Nové Lázně. Pro učně, kteří jsou ubytováni v bývalém internátu učňů, to je v bývalé sanatorce, se staví monolovaná učebna Kamik, kde budou umístěny i klubovny. Šlalo se v Blansku tradice, že montážní haly nesou jméno vodních děl, pro něž tyto haly vyrábějí turbíny. Tak vedle haly Orlik vznikla přístavba haly Lipno.

Učesně a dosti rychle ve srovnání s ostatními stavbami pokračuje stavba skleníku JLD, která se začala loni na podzim. O velikosti tohoto díla si občanstvo udělalo představu teprve tehdy, až vešlo v obecnou známost, že tu jde téměř o půl hektaru nasklené plochy včetně budov pomocného provozu,

to jest kotelny, umývárny a jiných sociálních zařízení. Skleník se bude v místě dosud zvaném U splavu. Ldá se však, že sama tato velká stavba vyplácí se tento starý název a že již letos kačina říkat „U skleníku“. Skleník je budován vesměs svépomocí JZD. Celkem tu občanstvo již odpracovalo na 25.000 hodin, montážně práce prováděl Agrostroj Děčín.

Ze zemědělských staveb nutno uvést ještě stavbu garáží pro traktory JZD. Tyto garáže ústí do ulice Dvorské.

Letos se též budoval hlavní kanalizační kanál - sběrač - v Trávníkách přes ulici Dvorskou, dále přes bývalé katastrální území s. Loučka, přes tiskárnu, bývalý obchod Trávník, dále ulicí Svítavskou a Nádražní, bývalým náhonem Paulinka k soutoku Svítavy a Lunkovy. Tam se bude budovat přecpávací stanice, odkud se budou znečištěné splašky přecpávat do čisticí stanice, jejíž bude umístěna nad kametolomem. I zde šlo o práci velmi obtížnou, hlavně v prostoru mezi hotelem Macocha a KS Vítězslava Nenoala, neboť ve výkopu střídala skála s bahnem. Tato práce by byla zajímavá i pro nějakého geologa, neboť podle výkopů se tu dalo velmi dobře zjistit, kudy vedly kdysi meandry neregulované řeky Svítavy. Dva z těchto meandrů vedou přes kávod Keramosroj. Jeden dokonce přes vrátnici tohoto kávodu. Nutno též uvést rekonstrukci veřejného rozhlasu, který dosud neplnil svoji funkci tak, jak by měl, neboť dosud nedospěl ke sluchu všech blanenských občanů.

Dokončují se i sdělišťe po stránce zevních úprav, konkrétně tím, že tu byla položena dlažba chodníku směrem k náměstí Míru a k náměstí Boženy Němcové.

Z nových akcí byl vypracován projekt dopravy ve městě. V tomto projektu byla upřesněna železniční doprava a definitivně určeno místo železniční stanice Blansko. Osa této stanice byla posunuta do prostoru železničního mostu Adastu. Do budoucna se plánuje jedna železniční stanice, ale dvě zastávky.

Byl vypracován plán na výstavbu rodinných domků v prostoru u pekárny. Počítá se tu s výstavbou asi 400 rod-domků, totiž o jakési nahradní městečko asi pro 5 000 obyvatel. Pokud jde o soukromou výstavbu, byla povolena stavba asi dvá-nácti na ulici 9. května, dále na ulici Krátkovského, Divišově a na ulici Hřbitovní. Mnoho rodinných domků se opravilo alespoň v tom směru, než byla na nich provedena vnější fasáda, kva-nal v současné době tvrdá omítka neboli březolit. Touto úpravou mění vzhled mnoho domků ve městě.

V akci „L“ se pokračovalo na stavbě šaten na ulici Bož. Němcové, které patří ŽDŠ na Leninově ulici. Stavba tato pokraču-je velmi pomalu. Jinak byly v akci „L“ prováděny drobné úpravy v různých obvodech; dokončena komunikace na ulici Husově, na ulici Krátkovského, dále kanalizace na ulici Hřbitovní, Krátkov-ského a prodloužen vodovod do ulice Větrné. Na akci „L“ bylo přiděleno a rozpočtu celkem 158.000 Kčs, přičemž hodnota díla vytvořeného činí 295.000 Kčs. Rozdíl 147.000 Kčs představuje dobrovolná práce občanů.

Okresní výbor Svazarmu nahájil výstavbu na ulici Bekručově pod pekárnou. Koncem roku čítá Blansko celkem 1410 popis-ných domovních čísel.

V rámci výstavby bylo zapotřebí mnoho návrhů pro nové ulice a náměstí. Náměstí před budovou ONV v prostoru středu města dostává název náměstí Vítězného února, spojká mezi ulicí Dukelskou a Smetanovou nazývána Trávní budovatelů. Stalino-vo náměstí se mění v náměstí Svobody, Stalingradská ulice je přejmenována na ulici Svitarovou.

Asanace byly prováděny ledos v menším měřítku. Pro pro-dloužením ulice Leninovy na náměstí byla zbořena polovina do-mu Kopřivova a pro volnější příjezd z Trávy budovatelů byl zbořen dům Brajerův. Ke zlepšení vzhledu náměstí Svobody při-spěla i oprava rohového domku u vchodu do námku.

Bytová správa spravuje 1420 bytů ve 104 domech. Mimo byty, které jsou přímo ve správě této domovní správy, vytápějí se dvou-
steuní byty v počtu 284. S tímto vytápěním bytů jsou určité problémy,
neboť kotelny byly budovány jako provizorní, které mají slou-
žit svému účelu, než bude kříkova koplárna. Většina koteleu je tedy
předimenzována, nestací vytopit všechny určité prostory. Celkový po-
čet 17 koteleu spotřebuje ročně přes 7000 tun uhlí. Spaluje se kapi-
vo méně kvalitně, což způsobuje častou poruchovost koteleu, které
potom nestací dodávat žádná množství vody.

Domovní správa se už od loňského roku snaží vytvořit potřeb-
nou vodohospodářskou skupinu, která by odstraňovala provozní
závady a poruchy a prováděla běžné opravy. Dosavadní forma
provádění těchto operací Okresním stavebním podnikem je naprosto
nepříjemná a mimoto naprosto nedostatečná. Mnoho opravářských
prací není vůbec zaznamenáno.

Domovní správa kápasí stále s problémem vody. Všeobecně se
ve městě projevuje nedůvodněná i nedůvodněná velká spotřeba vo-
dy a stále hrozí městku nebezpečí, že by v ledních měsících - v do-
bě sucha - mohlo dojít k poruchám v dodávce vody vůbec.

Ze státních prostředků se v tomto roce doplatilo na provoz by-
tového fondu 1,5 milionů Kčs. Pro příští rok se počítá s tím, že
tento příspěvek bude nutno zvýšit o 1 milion Kčs, neboť se musí
zvýšit náklady na údržbu a opravy bytového fondu. Přitom se
Okresním stavebním podnikem navrhuje provést maximálně 50% těchto
oprav, a to ještě s určitými provozními výhradami. Pokud bychom-li roz-
počet a bilanci domovní správy, docházíme k závěru, že domovní
správa doplácí na jeden byt ze státních prostředků 1109 Kčs.

Při rozsáhlou výstavbu ve městě kůstává stále bytový problém
palčivým, neboť nebereme-li v úvahu žádosti o byty kávodnu, tr-
čí na MěNV koncem roku celkem 166 žádosti o byt. Během ro-
ku bylo přiděleno jen 39 bytů.

Ve městě vznikla akce předávání domů do socialist. péče

nájemníků. Ke konci roku uskutečněno 25 návrhů, což činí 24% celkového počtu domů. Podstata této akce spočívala v tom, že nájemníci si sami provádějí menší opravy a dbají nejen o pěkný vzhled domu, ale též o jeho okolí.

Stav obyvatelstva

Ke dni 1. 1. n. r. zaznamenává naše město celkem 10 197 obyvatelů přihlášených k trvalému pobytu a 338 obyvatelů přihlášených přechodně. K 31. 12. pak stav trvale přihlášených stoupl na 10 594 obyvatelů a přechodně přihlášených na 409 obyvatelů. Nutno konstatovat, že počet obyvatelstva stále stoupá a že se perspektivně rýsuje možnost, aby město dosáhlo v r. 1970 asi 15 000 obyvatel.

Sociální komise při MěNV poskytuje různě podpory obyvatelům sociálně slabým jednak ve formě jednorázových příspěvků, dále příspěvků na děti a příspěvků lidem postiheným TBC v celkové hodnotě 59 912 Kčs. V posledním čtvrtletí přebírá MěNV od ONV vyplácení sociálních důchodů. Jde o výplatu osobám sociálně slabým, jsou to obvykle manželky bývalých živnostníků, jejichž manželé nebyli pojištěni a ony samy nemohou vstoupit do kaměštna-veckého poměru pro stáří. Těchto důchodů bylo vyplaceno 41.

Dále se poskytují kaopatřovací příspěvky manželkám mužů, kteří konají vojenskou přesněnou službu, a to v celkové výši Kčs 4 492.

Celkem se narodilo 154 dětí, z nichž bylo umrtváno 141. Uzávěřeno 117 sňatků, z nichž 107 nebylo opakováno v kostele. Úbor pro občanské káležitosti prováděl pohovory se snoubenci a bylo pohovory se stávající tradicí káležitosti. Úbor též organizoval návštěvy u přestárlých lidí v celkovém počtu 10. Zemřelo celkem 69 lidí, z nichž 39 bylo křopelněno. Tradicí se rovněž stává slavnost předávání občanských prúkazů 15tiletým a tato slavnost býva spojena s besedou s těmito mladými lidmi. I letos se konala v předvečer Dne zesnulých vzpomínka na kemřele na pro-

stanovi před hřbitovem a urnovým hájem.

Něco z činnosti MěNV

Plénum MěNV bylo v tomto roce svoláno 6x a řešilo tyto zásadní otázky a problémy města:

Druhá zasedání 29. února projednávalo přípravu voleb do občanských výborů a přípravou kampaní uzavírání kavárek na kvelebeně města a brigádnickou pomoc JLD. Zasedání též hodnotilo výsledky při plnění plánů a rozpočtů MěNV z roku 1962. Vyřešilo problém občanských výborů a dospělo k názoru, že je nutná určitá reorganizace těchto obč. výborů. Podle zákona jsou to aktivity občanů, které sice nemají výkonnou pravomoc, ale jsou pomocníkem MěNV v územní obvodu a jejich hlavním posláním je prohlubovat spojení mezi MěNV a občany. Dosavadní občanské výbory byly ustaveny ve všech volebních obvodech poslanců MěNV, to je v 50 obvodech, přičemž každý měl přibližně po 5 členech. Při volbách nových obč. výborů se letos vycházelo ze zásady, aby se dosavadní volební obvody spojily, čímž by se jejich činnost mohla zlepšit a aby se vytvořily větší celky obč. výborů. Bylo tedy vytvořeno 25 nových obč. výborů s celkovým počtem 300 členů, a tak vznikl velký aktiv MěNV. Akce kvelebeně města a pomocí občanů JLD při spickových pracích se staly téměř tradiční záležitostí organizační práce MěNV. Zasedání vytyčilo akce, které budou ve městě prováděny se spoluprací občanů a vyhlásilo kampaní na uzavírání kavárek pro tuto dobrovolnou pomoc. Kampaní získala 50 tisíc brigádnických hodin na pomoc městu a JLD. Byla to kampaní opravdu úspěšná a počet hodin byl v průběhu roku překročen.

V hodnocení plánů a rozpočtů MěNV se zasedání zaměřilo hlavně na ty ukazatele, u nichž se nedosáhlo splnění. Hlavní část zasedání byla věnována živému problému města, to je

službám, u nichž byl plán čistého zisku splněn na velmi nízké procento. Nesplněn zisk služeb se promíslo nepřímě do rozpočtu MěNV.

18. zasedání - 24. dubna - projednávalo výstavbu, která bude letos probíhat včetně výstavby provádkové spolupomocí občanů. Dále projednávalo zasedání zlepšení služby v obchodech a dostatek kávéru, aby prodejní služba byla prodloužena do 17,30 hod., aby tak při nedostatečné síti obchodních provozoven měli občané, hlavně zaměstnanci ženy, možnost nakupovat i po skončení směny.

19. zasedání MěNV - 19. června - . Klavním bodem bylo projednávání přípravy JZD na krmivo a sklizeň okopanin pomocí občanů. Dochází se k kávéru, že JZD musí zásadně mobilizovat všechny pracovní síly v rostlinné výrobě, aby mohla být sklizeň zajištěna. Organizování pomoci se strany občanů bude mít na starosti zemědělský odbor.

20. zasedání MěNV - 17. července - projednávalo nedostatky, které se jeví v kásobování a ve stavu prodejen v našem městě. Současné nedostatky tkví v nedostatečném množství prodejen. Město sice roste, ale rozšiřování počtu prodejen a zvyšování počtu prodávaců neostává. Lidé prodejen nestačí zvýšené kupní síle občanstva. Též kvalifikace prodávaců není na každou výši. Mimo to i přímý vzhled do prodejen je u některých druhů pokusů nedostatečný vzhledem k poptávce. Nestáčí dodávky masa, mléka, vajec a ovoce. Také u průmyslového zboží je poptávka po určitém druhu, jako televizory, ledničky, uhlí. Učiněna některá opatření krátkodobá i dlouhodobá. V rámci opatření krátkodobých se uvažuje o zavedení stánkového prodeje zeleniny a ovoce na třech místech, zavedení prodeje zemědělských produktů, rozšíření prodeje mléka v sídlišti, zajistit pravidelnou dodávku mléka a pečiva dvakrát denně, aby spotřebitelé dostávali zboží čerstvé. Na Běručově ulici zřídit specializovanou prodejnu mléka a pečiva, zlepšit podmínky prodeje masa v samoobsluze zavedením služby pokladni,

projednat podmínky doprodeje masa se zpracovatelem masných výrobků v Olešnici. Od 17.7. bude dána do provozu nová samoobsluha na ulici Žalkovského. Bylo stanoveno, aby se nepřípouštělo navrhávání obchodních místností v době dovolených, ale aby byly naskládány náhradní síly. Na schůzce byla projednána některá nutná opatření - jako péče o vybudování nových obchodních provozoven a tím zlepšit síť prodejen.

21. zasedání - 11. října - hodnotilo plnění plánů a rozpočtu na prvním pololetí letošního roku. Konstatováno, že služby opět neplní plán nisku, podobně i JZD vykazuje stále vyšší náklady oproti původnímu plánu.

22. zasedání - 27. listopadu se zabývalo otázkami školství a kultury ve městě.

Rozpočet města

Celkové rozpočtové příjmy byly plánovány částkou 2 miliony 270 tisíc Kčs. Byly však splněny jen na 2 miliony 171 tisíc 222 Kčs 50 hal. Největší rozdíl navrhují opět podniky Služby města Blanska, který neplnil plánovanou akumulaci a v důsledku toho neodvedl Mě NV plánovanou částku nisku. Manko činí 149 640 Kčs. - Rozpočtové příjmy z daní a poplatků byly splněny, i když u daně z příjmu obyvatel došlo k poklesu o 11 000 Kčs. Rovněž tržba kina poklesla oproti plánu o 52 000 Kčs. U ostatních položek se jeví menší překročení, což vyrovnáním schodků tržby u kina. Celková nepřímá bilance tohoto roku byla vyrovnána mimořádnou příjmovou položkou Kčs 46.037, která je likvidačním přebytkem nucených provozoven a jež byla původně určena výhradně na doplňkový rozpočet. Tato částka, včetně částky 74.294 Kčs, poskytnuté od ONV jako přechodná výpomoc (výpomoč), k dosažení rovnováhy rozpočtu, pomohla pře-

sklenout nepřímivou finanční situaci.

V rozpočtu výdajů se jeví bilance daleko lépe, neboť proti plánované výši 3 mil 989 100 Kčs dosáhly výdaje pouze výše Kčs 3 mil 982 100.-. Z jednotlivých rozpočtových položek budíž uvedena položka 111.700 Kčs na akci „L“, opravy komunikační Kčs 173.000.- stravné škol 1 mil. 130.500 Kčs, bezplatné školní pomůcky 120.100 Kčs, provoz škol celkem 4 72.000 Kčs.

Obchod

Tento neznámý název tak velký rozvoj jako v letech minulých, např. v r 1958. Za posledních 5 let se značně rozšířila síť obchodních místností, které se vesměs restaurovaly a dále se počítá se křížením velkých obchodních místností v blízkosti bytových bloků na Tride budovatelů. Otevřela se samoobsluha na Látkovské ulici. Byla křížena v přízemní budově, postavené jen k tomuto účelu. Tato nová myšlenka stavět jednotčelové budovy pro obchodní provozovny je jistě velmi dobrá. Ruch provozovny není nájemníky, ani je není chod chladicího zařízení. Prodejna je určena pro zásobování bytových jednotek na ulici Vodní a pro zásobování severní části města. Vzhledově je to nejlepší obchodní místnost ve městě. Učinitým nedostatkem této prodejny jsou příliš vysoké stropy ve skladech, takže v parných letních dnech je tu úplná výheň. Bude nutné, aby se příští projektanti obchodních místností vždy nejdříve poradili s pracovníky obchodu. Prodejna je vybavena nejmodernějším zařízením, t. j. beluse. Jsou to nejnovější regály, které umožňují uskladnit více zboží a dodati estetického vzhledu. V prostoru je maximálně využito každého místečka. Nemá tu křát v ploše. Prodejna má nejmodernější chladicí zařízení - chladicí pulty na máslo i vejce. Je to zatím jediná prodejna na okrese, kde se prodává chlazené mléko. Prodávají se tu dokonce i některé chlazené druhy ovo-

se a kelentiny. V obchodě se využívá nejmodernějšího vynálezu, t. j. paletizace. Dodavatel přijede až ke skladům, zboží se vyloží na palety až do váhy 1200 kg a pomocí hydraulického vozíku se zavaze přímo do sklepa bez jakékoli manipulace. Zrovnaže-li tu-
to nejnovější samoobsluha se samoobsluhou proud, otevřenou v roce 1958 na náměstí, vidíme, že vybavení této proud samoobsluhy, které někdy tak kaujalo všechny kupující, je dnes ne sice zastaralé, ale přece jím již běžíme.

1. března byl otevřen bufet Punkoa v prostorách bývalého hotelu Jekob na Dukelské ulici. Jestliže Blansko má čestnou výmohou socialistického obchodu jako proud v okrese, pak nutno konstatovat, že bufet měl být králem již dávno. Vždyť Boskovice mají na náměstí takový bufet již mnoho let. Novinkou této prodejny je možnost přípravy masitých jídel na grilla. Novinka spočívá v tom, že na kladce kolaštiného karikem kůstávají při přípravě masitých jídel důležitě-
le živiny v jídel a neextrahují se jako při normálním pečení v plynové nebo elektrické troubě nebo na sporáku. Bufet je dosti prostorný a vybaven moderním nábytkem. Originálně je řešena slácká a pulty. Je tu k dispozici velký výběr jídel, ať již teplých nebo studených a je otevřen ráno již v 6,30 hod., takže lidé přijíždějící ráno do Blanska, mohou se hned zastavit v bufetu, když ještě všechny restaurace jsou zavřeny, a něco teplého pojiť či vypít.

Služby města Blanska

Bylo způsobily MěNV letos nemalé starosti především pokračování výrobních nákladů. Místo plánovaného nisku Kčs 189 tisíc skončil podnik svou finanční bilancí ztrátou 47 tisíc Kčs. Místo plánovaných 0,94 Kčs nákladů na 1 Kčs tržby činily tyto náklady 1,01 Kčs. Je mnoho důvodů, proč k tomu došlo. Rentabilita služeb se khoršila delimitací komunistické živnosti do Boskovic, dále pak rozvojem služeb neobjevných. V některých

oborech se do nákladů nepřímivě promítl vliv mimořádné zimy, nedostatek paliv a snížený výkonů v zimním období. Hlavním důvodem nepřímivé bilance je však okolnost, že se stále zvyšují náklady na provozovny, na druhé straně se tím však produktivita práce naprosto nezvyšuje, spíše naopak. Uvažme například, že prádelna má náklad na 1 Kčš práce 3,36 Kčš, sberna prádla 2,45 Kčš, rychloprádelna 2,02 Kčš, doprava 1,45 Kčš, krejčovství 1,22 Kčš. V dopravě se vynakládají opravy vozidel knačkových nákladů, v krejčovství se při přestavbě mezd bylo knačově zvýšily, přičemž se však nezvýšila produktivita práce, ale naopak poklesla. Nejhorší situace je v prádelně, kde jen na mzdách bylo vyplaceno daleko více, než čím práce. I když prádelny jsou krátkovým podnikem v měřítku celokrajském, přece jen krátka na této provozovně je velmi knačná.

Ve službách došlo celkově k řadě disparací, připočteme-li řadu nedostatků, jež se projevíly v kvalitě, čistotě na některých provozovnách, neoperativnosti vedení a podobně. Me NV vychánil k této neutešitelné situaci a navrhuje řadu opatření, jimiž by se nepřímivý finanční efekt služeb aspoň zmírnil.

Problémy školské

V otázce mateřských škol není předpokladu katim pro to, aby všechny děti do věku 5ti let prošly předškolní výchovou, i když výstavbou nových škol na Marxově a později i Vodní ulici vzrostl počet oddělení a tím i možnost umístění dalších dětí kaměstnaných matek. Původně se počítalo se vznikem kapacity mateř. škol o 90 dětí po otevření mat. školy na Vodní ulici, jež se připravuje k 1. lednu 1964. Ve skutečnosti vrostle kapacita jen o 50 míst, neboť se krušilo oddělení mat. šk. při ZDŠ na Ebenově ulici, neboť na uvolněné místnosti závisl provoz jak ZDŠ, tak i SVVŠ. Marne se počítalo s pomocí kavodu při krizování mateř.

školy a s jejich předáním do péče návodů. Závody jsou sice ochotny spolupracovat a spolupřihodovat s přijetí dětí svých zaměstnanců do mat. škol, méně aktivity však projevují při vlastním převzetí školních budov včetně správních zaměstnanců. Ani jednání o výstavbě nové mat. školy sdružením finančních prostředků velkých návodů nepokročilo. Závody sice uznávají naléhavou potřebu nové mat. školy, ale žádný z nich nepředložil zásadní usnesení o uvolnění finančních limitů.

Základní devítiletá školy jsou vyukity maximálně, neboť je počet jejich tříd stoupl oproti loňskému roku o 61 na 63. V prvním a v pátečním ročníku pokračuje úplná směnnost. Pro druhé pololetí školního roku 1963/64 se počítalo s otevřením nové školy na Dvorské ulici, podle předběžných odhadů se však otevření odkládá na počátek příštího školního roku. Počítá se však s tím, že i po otevření této školy zůstane směnnost jev na přechodnou dobu. Již v letošním roce vypracovala kulturní a školská komise plán dislokace školní mládeže pro příští léta, a to tak, že děti ze sídliště budou navštěvovat ZDS na Erbenově a Marxově ulici, děti z jižní části města ZDS na Leninově ulici a děti z ostatních částí města ZDS na ulici Dvorské.

SVVS má v dosavadní budově pouze nejnabýnější podmínky pro svou práci a omezené možnosti dalšího rozvoje. Počítá se perspektivně s umístěním této školy na Leninově ulici, ovšem na předpokladu, že tam bude vybudována tělocvična.

Jižní škola, která je zatím umístěna na Marxově ulici v ZDS, má svoje problémy. V letošním roce má již 3 třídy a kda se, že rok od roku bude počet tříd stoupat, čímž vyvstávají problémy s přidělením dalších místností.

"alespoň jednu hodinu tělesné výchovy denně" je aktuální heslo, které sice naše mládež zčásti pochopila a hlásí se do mimoškolní tělesné výchovy do obou Spartaků, avšak naráží se na nedostatek dobrovolných cvičitelů.

Něco z kultury.

Každého roku se opakuje stejný problém - návštěvnost kulturních podniků.

Nejvýznamnějšími organizátory kulturních akcí jsou oba národní kluby. S potěšením možno konstatovat, že mezi nimi nedochází k zásadním rozporům. Chybí tu však snaha po větší spolupráci, neboť oba kluby jsou soběstačné. Dochází však poněkud k určité diferenciaci - do KS VN se soustřeďují akce kulturní, v LK ČKD zaujímají významné místo akce politické.

Rozhlasové okénko se vysílá pravidelně každý pátek za obětavé práce jeho kolektivu. Účinnost tohoto vysílání je poněkud snižována tím, že v některých částech města nevyhovuje rozhlasové zařízení - kolářství v sídlišti.

Kolektiv národní agitace pracuje ve třech střediscích, a to v JZD, na Dukelské ulici a v káimku. Nejlépe si vede kolektiv v káimku, vedený učitelem ze ZDS na Marxově ulici.

Kulturní zpravodaj vychází už po několik let a je pro občany našeho města vydatným informátorem o kulturním a společenském dění a současně poskytuje možnost seznámit se s nejaktuálnějšími problémy MěNV. Školská a kulturní komise uvažovala letos o rozšíření Zpravodaje, aby nabyl charakteru blanenských novin. Jejich snaha však narazila na nepřekonatelné obtíže finanční, materiálové i technické. Zatím byl v letošním roce zvýšen náklad tohoto Zpravodaje ze 3000 na 4000 kusů.

Kino

Byl dokončen čtyřstopý magnetický káinnam (plastický zvuk), čímž se naše kino přiblížilo nejlepší kinematografické technice ČSSR. Zápasí však s problémem návštěvnosti, která je jako skoro v celém státě

neuspokojiva. Z tohoto důvodu nebyl ani splněn letosní finanční jeho plán, takže bylo nutno pro příští rok snížit plán tržby o 25 tisíc Kčs. Přesto naše kino, pokud jde o počet představení, vybavení i návštěvnost, patří nejen mezi nejlepší v okrese, ale i v kraji. Letní kino nesplňuje své poslání hlavně vinou nevhodného prostředí, v němž je umístěno. Počítá se perspektivně s jeho umístěním v rámeckém parku, neboť na dosavadním jeho místě, které patří KSVN, dojde v příštích letech ke stavbě internátu.

Významné dny

25. února - v den 15. výročí Únorových událostí - se konala vzpomínková slavnost v budově ZKČKD. Byla hojně navštěvována. Velký sál byl v pravém slova smyslu přeplněn. Slavnost zahájil předseda ONV, který pohovořil o významu Února z hlediska politického a historického. Hlavní referát přednesl tajemník OVKSČ s. Slavík. Hodnotil Vítězný únor z nového hlediska v tom smyslu, že dokazuje, že je možno; aby se za určitých okolností proletariát zmocnil vlády ve státě i bez revolučního boje. Ovšem jen v tom případě, stojí-li za ním mocný spojenec, jako byl Sovětský svaz.

7. března se konalo v ZKVN pohostinské představení Městských divadel pražských „Nebezpečná královka.“ Je to hra s dějovým napětím, které uchvátilo diváky od začátku až do konce. V hlavních rolích bylo možno sledovat naše významné herece, jako Raušera, Cupáka, Beneše a Rosínkovou. Hra byla předvedena v předvečer MDŽ.

8.3. byl tradičně slaven MDŽ. Jednotlivé závody a instituce slavily tento den každý po svém. Největší oslavou byla akce v ZKČKD spojená s pěkným kulturním programem, po němž následoval tanec. Záhadná smrt s. Nosky, který se rovněž zúčastnil této oslavy, zkalila poněkud dojem z této oslavy.

V předvečer zahájeno 4. sjezdu ČSM se konal lampionový průvod, organizovaný blanenskými svazáckými organizacemi, který

prošel městem na hřiště Spartaku ČKD, kde byla zapalena vat-
ka. Účastníci této slavnosti však postrádali kulturní program, kte-
rý měl vhodně doplnit tento akt. Další nedostatkem této akce
bylo i to, že lampionový průvod procházel bez hudby a také
mala účast pochoduujících. Třetím chyby organizátorů.

Májové oslavy měly ústřední heslo „V pevné jednotě stran
a lidu ka důsledně plněn XII. sjezdu KSČ.“ Začaly v předvečer
1. máje proměnatelným koncertem u památníku Rudarměje a sta-
vením máje v obvodech dílečích organizací ČSM. Sam 1. máj byl
zahájen tradičním budíčkem, po němž následovala relace míst-
ního rozhlasu. V 8,30 hodin se formují na říčních částech měs-
ta díleč srany, které jsou doplňovány občany z okolních obcí, ja-
ko Klepačov a Olomučany u kavodu ČKD, Horní a Dolní Lhota
v severní části města, průvod z Těchova a Obůrký, naň navazují
průvody z bytových jednotek a stálišť a konečně ze Starého Blan-
ska, kam se připojují i občane z Horív a Olešné. Za zvuků hudby
přicházejí tyto díleč průvody k památníku Rudarměje. V 9 ho-
din vyslechlo občanstvo slavnostní projev tajemníka OV KSČ S. Pa-
vika. Referent se zaměřil ve svém projevu hlavně na hodnocení
mezinárodní situace. V 10 hodin se koná manifestační průvod
ulicemi Rude armády, Benešovou, Ulicí 9. května, Wolkrova,
Ladovou zpět k památníku Rudarměje. Nejprve pochodovalo
občanstvo, pak navazovaly krojované složky a alegorie. Občanstvo
mělo tak možnost jednak se průvodu aktivně účastnit a jednak
potom shlédnout pestrost krojovaných složek i alegorií. Koncertem
dechové hudby u památníku byla slavnost ukončena. Trasa prů-
vodu byla bohatě a vkusně vyzdobena. Celkem se ho účastnilo
3 260 osob proti 2 700 z loňského roku. Na hlavním srazišti při-
hlíželo celkem 9 360 osob. Z krojovaných složek byla nejpočetněji
zastoupena tělovýchova - počtem 1 130 osob. Poměrně menší byla účast
občanstva na trase průvodu.

Slavnost osvobození naší vlasti z nadobitdy fašismu začíná

rovněž v předvečer Dne osvobození - 8. 5. v 18,30 hod. koncertem dechové hudby. V 19 hodin jsou odeslány delegace Svazu bojovníků proti fašismu, aby položily věnce k památníku oběti fašismu, dále na Stánek Blansko k rodnému domu Aloise Školáka, potom před budovou MěNV, jakož i k pomníku padlých na prostranství hřbitova. Slavnostní projev přednesl zástupce Svazu bojovníků proti fašismu a v 19,20 hodin následoval lampiónový průvod od památníku na hřiště Spartaku ČKD, kde byl předveden kulturní program, zapálen malý ohňostroj, po němž dojezí motoristé s posádkami. Vlastní Den vítězství začíná po relaci místního rozhlasu koncertem dechové hudby u památníku, po něm následoval nástup sportovců a projev. Odpoledne patřilo sportovcům. Za vedení Spartaku ČKD a za pomoci škol byl organizován Běh vítězství.

Od 1. 5. se křikuje v domě pořádků nové agitacní středisko; bude to středisko stále.

16. května se konala v KSVN pěkná kulturní akce - "Večer písní a písní." Na tomto večeru shlédli blanenská oběť voji rodačku Miladu Musilovou, Bohumila Věchu a Eduarda Kohouta. Škoda, že sál měl spola prázdnotou.

16. května byla vyhlášena v celém jihomoravském kraji národní směna na urychlení jarních prací zemědělských, které byly velmi narušeny nepříznivým počasím. TJL však nebylo schopno naméstnat všechny lidi, kteří uposlechli výzvy, a proto se rovněž pracovalo na úpravě města v akci "L". Práci se účastnily stovky lidí, takže akce zaznamenala velký úspěch.

14. září se konalo slavnostní otevření nového stadionu Spartaku Mebra při příležitosti přeboru provinciálních československých her dorostu v lehké atletice. Stadion však není ještě zcela hotov. Lůžstávají ještě některé drobné dodávky a úkol sbudovat tribunu. Výstavba této první etapy stadionu trvala 3 roky - od r. 1957 - 1960. Již vlastně v červenci 1960. byl stadion ve městě předán do užívání při příležitosti okresní spartakiády. Byl to tehdy první stadion.

ve městě se skutečnou stadiónovou plochou. Na něm bylo odpracováno 30 tisíc brigádnických hodin. Od roku 1960 do roku letošního roku se pracovalo v druhé etapě výstavby a bylo tu odpracováno dalších 30 tisíc brig. hodin. Stadión je stavba krajského měřítka a patří mezi nejlepší v kraji co do rozlohy i co do vzhledu.

Měsíc československo-sovětského přátelství

Zahájíme „měsíce“ kacína 6. listopadu slavnostním lampionovým průvodem k památníku Rudé armády. Při slavnostním ohňostroji byly položeny k pomníku věnce. 7. 11. se konala slavnostní manifestace u pomníku. Po dobehnutí štafet ze všech částí okresu zahájil manifestaci s. Miroslav Šloukal za DVNF. Slavnostní projev pronesl s. Josef Korčák, ministr energetiky a poslanec NS za blanenský volební obvod. Letmo se dotkl úspěchů, jichž SSSR dobyl na svého bránu, promluvil o mezinárodní situaci, hlavně pak o umírněném napětí mezinárodního, ke kterému došlo následkem Sovětského svazu po podepsání Moskevské dohody o zákazu atomových pokusů pod vodou a v kosmickém prostoru.

Novinkou letošního kulturního života je vytvoření Klubu přátel filmového umění. Jeho činnost je jednou z forem vzdělávací činnosti. Hlavní jeho poslání spočívá v poznávání pokrokových děl a proudů světové kinematografie současnosti i minulosti a ve výkladu estetických hodnot filmového umění. Prakticky se činnost toho klubu projevuje v tom, že se snaží prosazovat promítání dobrých filmů současných i minulých. Při promítání významných filmů se konají besedy s diváky před představením nebo po představení. Na nich pronášejí diváci svůj názor na zhlédnutý film; jejich případné nesprávné názory jsou korigovány, dobré připomínky se zaznamenávají a postupují k řešení. Myšlenka této akce je velmi dobrá, ovšem výsledek není právě příznivý. Před představením není možno

besedovat, neboť diváci nepřicházejí včas, po představení, koláště pak po večerním, každý spěchá, aby byl brzy doma, a proto tato akce, i když byla velmi dobře myšlena, se setkala s neporozuměním a její efekt byl minimální. Bude nutno hledat novou formu vzdělávací činnosti - pokud jde o filmové umění.

Výstava akademického sochaře Antonína Stejskala.

Tuto výstavu uspořádal výbor národního klubu ROH ČKD Blansko ve svých místnostech dvakrát při dvou významných příležitostech. Poprvé při příležitosti 55. výročí předání Dělnického domu do sloužeb dělnického hnutí Blanska a podruhé u příležitosti 10. výročí činnosti LK ROH ČKD Blansko. Akademický sochař Antonín Stejskal, záměrně profesora Španiela, se prosadil v Blansku několika sochařskými díly, které zdobí naše město. Je to především socha Josefa Hybeše na prostranství před budovou MěNV, dále socha Wanklova - uschována v muzeu, mohutná socha Jiřího Dimitrova na prostranství před dluhami národního ČKD a výzdoba vstupní haly v budově výzkumného ústavu n. p. Meba. Z rukou Antonína Stejskala vzešly četné plakety a medaile pro oba uvedené podniky. V současné době pracuje s. Ant. Stejskal na návrhu pamětní desky pokrokového učitele Oldřicha Blažka, jež bude umístěna v Rájci. Výstavu můžeme hodnotit kladně - exponáty byly umístěny a rozloženy. Dost návštěvníků přišlo zhlédnout díla významného blaneckého sochaře.

Velmi zdařilou byla beseda, kterou organizovala redakce okresního časopisu Nový život. Na tuto byl pozván jako hlavní referent s. Vojtěch Dolejší, redaktor časopisu Květy. Promluvil o tom, jak se riskávají správy pro denní tisk, jak vlastně vznikají noviny a časopisy, promluvil o vydávání knih a neopomenul se zmínit o poměrech tiska v dobách první republiky. Beseda, i když byla poměrně slabě navštívena, měla vysokou úroveň a nau-

žala všechny posluchače. Možná říci, že tato akce patří k nej-
vdařilejším v tomto roce.

V březnu přestává ve městě existovat Výbor žen. Trušení je-
ho je provedeno po dohodě s OVKSČ a MěVKSČ z toho důvo-
du, že v činnosti žen se projevuje duplicita. Ženy totiž pracují
v komisích MěNV a v obč. výborech stejně jako muži a vedle toho
existovaly ještě samostatné ženské složky ve formě Výboru žen.
Podle názoru některých osob přijato rozhodnutí nebylo správné, neboť
přijetím tím do určité míry podlomila aktivita mnohých žen. Oba ná-
roky mají v sobě kus pravdy a je zatím těžko rozhodnout, na kte-
ré straně je ta pravda více. Ať je tomu jakkoliv, Výbor žen v Blan-
sku uskutečnil za dobu svého působení velký kus práce na různých
úsecích - ať již na úseku kultury nebo výstavby, a proto bylo
Výboru žen právem uděleno čestné uznání od K NV.

Problém muzea se stále opakuje - rok od roku. Práce na o-
pravách kámků pokračují velmi pomalu. Okresní stavební podnik
nesplnil smlouvu a neuskutečnil opravu v tom rozsahu, jak měl.
Tím se dále oddaluje umístění exponátů a plná činnost muzea.
Muzeum uskutečnilo v tomto roce několik kulturních akcí, me-
zi nimiž je nejvýznamnější výstava Moravský kras ve fotogra-
fii, uskutečněná v červnu. Organizována byla ve spolupráci s ve-
dením Moravského krasu a se speleologickým kroužkem ČKD.

Kriminální případy

Snad ještě nikdy za dobu, co kronikář píše kroniku, ne-
povazoval za nutné, aby do svého záznamu pojal s. m. čer-
nou kroniku města. V letošním roce se však vyskytly případy
tak závažné, že naslouchají, aby byly zaznamenány, neboť by-
to případy, hlavně jeden z nich, vzbudily rozruch nejen v Blan-
sku, ale i v celém státě. Je to případ Růžička. Již loňského ro-
ku bylo zjišťováno kranění kojenců v ústech špendlíkem. Byly

to případy, které se staly v Brně a v Blansku. Šlo celkem o 15 případů, z nichž jeden byl smrtelný. Policie dlouho marně pátrala po pachatelích. Byly pronášeny nejrušnější dohady o motivaci činu. Nejrozšířenější domněnkou bylo, že bylo kločinou napáchala pravděpodobně nějaká stará panna, nebo bendelna či rozvedená žena, které nebylo dopřáno mít vlastní dítě a že je páchala ke sadismu, či ke mstě na ostatních. Mnoho lidí bylo pojato v podezření, avšak téměř po celý rok byla policie bezmocna, aby zabránila tomuto klu. Teprve 8. března byl dopaden a sakrika přistihen při činu muž jménem Růžička, těšící se jinak dobré pověsti, sporádaný manžel a otec dvou dětí. Byl odsouzen na 15 let do vězení. Případ studovaly význačné kapacity psychiatrické, které se o něm vyjadřovaly dosti nejasně v tom smyslu, že jde o nějakou neznámou nervovou chorobu, že je to případ ojedinělý nejen v našem státě, ale že jde téměř o evropskou raritu. Nikdo totiž nereknamenal v dějinách kriminalistiky nebo psychiatrie dosud případ podobného druhu.

V říjnu bylo provedeno rafinované přepadení pokladni z obchodu textilními na náměstí. Kolem 19. hodiny odcháel s. Flolecková odvést do budovy státní banky sříbnu v hodnotě 15 tisíc Kčš. V Úzké ulici byla však přepadena a peníze jí byly odcizeny. Pachatele byli náhodně dopadeni a kaslověně potrestáni: hlavní pachatel kalářem na dobu čtyř let, ostatní ze čtyř pachatelů na vězení od 1,5-2 let. Pachatele byli mladiství, šlo o kločinost mládeže. Případ stojí za uvážěnou vzhledem k motivu činu i vzhledem k jeho rafinovanosti, s jakou byl proveden.

V říjnu bylo provedeno několik loupežných krádeží v krátkých obdobích ka sebou v prodejnách obuvi, mlékárne, optice a v samoobsluze na náměstí. Již podle toho, že byly odcizeny věci menší ceny, zatím co věci cennější kůstaly nedotčeny, usoudilo se, že jde v mloději nekkušěné, snad o mladistvo. Pachatele byli potom dopadeni v Hradci Králově a byli opravdu mladiství, kteří utekli z

domova mládeže.

Bylo případy způsobily ve městě určitý rozruch a určitou nervozitu. Rodiče se neodvažovali posílat děti do tělovýchovné haly Spartaku Metra a podobně.

Závodní klub ROHČKD

Lapojil se do soutěže o získání titulu Vzorový závodní klub a docílil dobrých výsledků. V první řadě se zaměřoval na pomoc v plnění výrobních úkolů a úkolů v zemědělství. Dále by se uvést řada přednášek a besed spojených s filmem a s obrazovým materiálem, které přispívají k technicko-ekonomické výchově pracovníků a které také byly účinným propagačním prostředkem závodu ČKD Blansko. Jen v akci „Burza nové techniky“ se školilo v LK čtyřicetá dělníků a techniků. V rámci činnosti výrobnětechnického programu bylo v tomto roce uskutečněno několik celookresních a celokrajských akcí. Zvláštní pozornosti zasluhuje exkurze asi 120 delegátů 30. mezinárodního slévárenského kongresu do ČKD Blansko. Aktivisté závodního klubu, vedení snahou stručně a co možná nejnáročněji informovat o životě a práci ČKD, vytvořili polyekranové pásmo mluvené ruský, anglický, německý a francouzsky. Na úseku ideologické výchovy pracovníků a mládeže nutno připomenout organizování okresního klubovního dne mladých, jehož se zúčastnili mládežnickí funkcionáři z celého okresu. Spolu se LK VN a výboru ČSM uspořádán večer blanenské mládeže, jehož se zúčastnilo asi 300 mladých lidí z Blanska. Na tomto večeru ukázali představitelé obou závodních klubů slovem i názornými ukázkami možnosti kulturního využití mládeže. Dokladem aktivní práce knihovní rady je 336 čtenářů organizovaných v knihovně LK.

Závodní klub organizuje akce, které už mají ve městě tradici.

Tak je to Slavnost práce spojená s udílením ceny Jiř. Dimitrova. Dále Den družby a pod. Činnost některých kroužků je velmi dobrá. Ve své činnosti letos poněkud pokulhával kroužek divadelní. Provedl reprízu divadelní hry Věb. Nekvala Milenci u kiosku, dále byla tři-krát předvedena Jasi Lického Pipiri. U příležitosti 1. máje bylo předvedeno pásmo májové poezie. V květnu roku pak pásmo francouzské poezie. Uskutečněno bylo několik výjezdů do brněnských divadel. Velmi káslukňou práci konal speleologický kroužek svými pracemi v Rudickém propadání, kde pracuje ve spolupráci s Čs. akademií věd na pořizování dokumentace a propagačních filmů. Velkých úspěchů dosáhl i kroužek společenského tance. 74-101 návštěvníků budovy LK během tohoto roku mluví dosti výmluvně o bohaté činnosti závodního klubu.

Metra

Historii se bude závod Metra v r. 1963 řadit mezi roky bohaté na slavnostní události a pracovní úspěchy, i když vstup do nového roku nebyl krovná nejlepší. Hned na počátku bylo totiž nutno řešit několik závažných problémů. Pracovníci n. p. Metra mohou s hrdostí přehlédnout svoje úspěchy. Po celý rok byl v závodě umístěn Rudý praporek ministerstva a ústředního výboru odborového svazu na příkladné pracovní úspěchy v celostátní soutěži. Bylo dobře pracovní úspěchy a výsledky se odrážejí v četných vyznamenáních kolektivů i jednotlivých pracovníků závodu, dále odznak „Nejlepší pracovník strojírenství“, čestná vyznamenání (Cena práce, Nejlepší pracovník závodu). Trvalo by dlouhou dobu vyjmenovat všechna vyznamenání, ať už byla předána ústředními, krajskými či okresními orgány. Na pracovištích byly operationálně řešeny velmi naléhavé požadavky, např. sestavení a zhotovení pomocných mechanických zařízení ke složitým operačním zákrokům na druhé chirurgii fakultní nemoc-

nice v Brně, vyřikem požadavků pro pracoviště Čs. akademie věd a celé řady laboratorů našich předních výzkumných ústavů v celé ČSSR.

Novinkou ve výrobě měřicích přístrojů je, že poprvé ručička na měřicím přístroji byla vystřídána čtyřmístným číselným tablem. K dalšímu zvýšení objemu výroby patří zavedení registračních přístrojů Barec a Battreg. Dale Metra Blansko vystupuje jako prvotní podnik ministerstva všeobecného strojírenství, který výrobou ucelené skupiny měřicích přístrojů zabezpečuje zlepšením vybavení fyzikálních i chemických laboratorů i poslucháren středních a vysokých škol. Bohatý je výčet dodávek pro velké investiční celky nejen v ČSSR, ale i v zahraničí (Maďarsko, Bulharsko, Egypt, Kanada a celá řada dalších států). Za splněným plánem n. p. Metra se skrývají tisíce měřicích přístrojů, které v různých městech světa řídí a kontrolují činnost závodů.

Kult. středisko Vítěz. Nekvála se může letos pochlubit velkým úspěchem - uspořádáním Blanenské kulturní kinny. V podstatě jde o čtvrtý cyklus koncertů, který byl spojen s cyklem divadelních představení. Tento cyklus, který vznikl před dvěma lety a který se měl stát jakousi školou nového diváka, začal v letošním roce plnit svoje úkoly. Dosáhl letos nejvyššího počtu stálých návštěvníků, to je 310. Lhýšme-li neutěšené zprávy o mnohých okresů i krajských měst o kriticky malé návštěvnosti náročných a hodnocených uměleckých pořadů a vzpomeneme-li si na dávno minulé léta, kdy bylo na jevišti více účinkujících nežli diváků v hledišti, pak je to kus cesty vpřed a dostáváme kápornou odpověď na aktuální otázku v celé ČSSR, zda televizní vysílání neokrozi návštěvnost kulturních podniků. Do tohoto cyklu bylo zahrzeno celkem 14 akcí, z nichž nejvýznamnější bylo vystoupení St. filharmonie z Brna laureáta státní ceny Klem. Gottwalda, dále vystoupení pražských herců, o nichž byla již učiněna zmínka, dále brněnského operního pěvce Halíře, Cecilie Strádalové a dalších.

ČSVD nezapomíná ani na díla současných skladatelů, kteří se zúčastňují jednoho večera moderní hudby. Tento večer vyvrcholil srdečnou besedou o moderním umění. V tomto roce vykazoval dobrou činnost i filmový kroužek, dále kroužek horáckých písní a tanců. V rámci lidové akademie bylo uspořádáno 12 přednášek. I v ČSVD, jehož mateřským závodem je n. p. Metra, se zaměřovali na problémy výchovy, a proto v četných přednáškách sdělovali technické své zkušenosti ze zahraničních pobytů. Byly promítány filmy, které sloužily jako náborná pomůcka ke zvýšení kvalifikace pracovníků. I když letošní zima a nedostatek paliva omezily kulturní činnost střediska v zimních měsících, dosáhl počet návštěvníků na všech akcích čísla 41500.

Sport a tělovýchova

Oláčka, která byla před několika lety tak přehrášána, o spojení obou Spartaků, není dnes naprosto aktuální. Existují zde dva Spartaky a ani sebevětší optimista nepočítá už s možností jejich sloučení.

Spartak Metra

Největší úspěch, jehož tento klub dosáhl, je uskutečnění toho, v co přívrženci Spartaku jen nesměle doufali, že totiž košíkářský odbor mužů se probíjoval do I. ligy - to je do nejvyšší soutěže této disciplíny. Není třeba podotýkat, že tento úspěch značně rozšířil popularitu Blanska mimo jiné i tím, že i v televizním zpravodajství se dovidají občané ČSSR o Blansku. Bohužel první rok se tomuto oddělení v I. lize nevede nijak dobře. Figuruje mezi posledními a i největší fanoušci tohoto oddělení projevují obavy, že s první ligou košíkové to dopadne stejně jako s krajským přeborem kopané. Družstvo košíkové nyní bojuje též v krajském přeboru. Fotbalové mužstvo hraje v I. A třídě a dokonce se dost diskutuje o tom, že se mužstvo probíjovat do kraj. přeboru.

V gymnastickém oddíle se vyšimula Jarka Šloukalová, která se stala přebornicí kraje prvních československých sportovních her při přeborech pořádaných v Drnovicích u Vyškova. Vrakladnu tělesné výchově činí celkový počet evičenců asi 500. K dalším úspěchům Spartaku Metra nutno přičíst i to, že Věra Bušová se stala celostátní přebornicí v běhu na 500 m a vytvořila nový rekord. Klidka žen a dorostenek v Lokolovském závoďe se stala přebornicí v měřítku celostátním.

Spartak ČKD Blansko-

kaměroval svoje úsilí vesměs k zabezpečení svých oddílů pokud se týká sportoviště a budování střediska vodních sportů v Jedovnicích. Členové Spartaku odpracovali na dobrovolných brigádách celkem 6 102 hodiny. Mimo to byly dokončeny práce na stavbě u Sanatorky, kde byla dokončena výstavba stánku pro oddíl stolního tenisu. Počet členů se zvýšil a dosahuje téměř čísla 600. Nejlépe si vedl oddíl stolního tenisu, který si málem vybojoval postup do druhé ligy. Některé oddíly se poněkud vymanily ze své stagnace, kterou trpěly v předšlých dvou letech. Spartak ČKD hostil letos fotbalové mužstvo FC Müritzschlag z Rakouska. Na oplátku odjeli potom blanenská do Rakouska, kde rovněž sehráli přátelské utkání. Z těchto vzájemných výjezdů se vyvinuly čile písemné styky mezi Blanskem a Rakouskem. Výjezd rakouských hostů měl však i značný význam politický, neboť kromě hráčů i funkcionářů klubu poznali to, co poznávali letos i další rakouští občané na různých místech v ČSSR po otevření hranic, než situace v naší zemi vypadá zcela jinak, než jak ji líčila jejich propaganda.

Kronikář sám pamatuje, jak rakouští fotbalisté odjížděli s nákupy broušeného skla, dětských vybavenek a sportovní obuvi, kteréžto věci jsou v Rakousku daleko dražší než u nás.

Prerovské strojírny = ADAST Blansko

Dnem 1. ledna se uskutečnilo úsilí zaměstnanců, které vzniklo k podnětu OV KSC i odborů, aby závod dosud zvaný Prerovské strojírny, přešel pod správu Adamovských strojírny. Tedy od 1. ledna máme v Blansku závod Adast Blansko. Touto reorganizací nutně souvisí i změna výrobního programu. Tradiční výroba keramických strojů přechází po dohodě s ministerstvem těžkého a všeobecného strojírenství do jiných závodů a závod náš přechází na výrobu spadající do oboru grafických strojů, to je na výrobu řezaček na papír, kterou závod přijímá k Adastu - závod Dobruška. Tyto řezačky se vyrábějí až v druzhém pololetí tohoto roku a byly instalovány na MVB v Brně. Jsou velmi cenným výrobním artiklem. Další výroba, která do závodu přechází, jsou chemické a barvicí agregáty na malování a barvení umělých vláken, jež jsou výrobním programem Adastu. Tato náročná výroba byla s úspěchem dokončena do konce roku. V závodě byl vyroben tisící silniční válec, což bylo spojeno s velkou oslavou. Tento tisící válec byl předán marockému obchodnímu zastupci, který se účastnil MVB.

JZD

Heslo „Jak zaseješ, tak i sklidiš“ je sice staré, stále však platné. Dalo by se k němu aplikovat na letošní hospodářství našeho JZD. Družstvo má stále co zlepšovat a zdokonalovat nejen pro dosažení lepších hospod. výsledků ve výrobě, ale i na ostatních úsecích. Je sice pravda, že družstvo splnilo svoje povinnosti ve státním nákupu (čímž se řádilo v okrese mezi dobrá družstva), avšak pokud jde o hektarové výnosy, nerypnědalo se dost dobře se svými úkoly. Dovědět to tabulky na další stránce této knihy:

Výnos:	plán	skutečnost
Pšenice	26q	26 q
Žito	24q	20,9 q
Ječmen	25q	24,2 q
Iměšky	25q	20,9 q
Řepka	18q	12 q
Brambory	130q	93,4 q
Cukrovka	400q	315 q
Kukuřice	400q	310 q

Nedosáhlo se tedy plánovaných výnosů u řepky, ječmene a brambor. Naproti tomu plán státního nákupu byl splněn celkem dobře, jak svědčí tato tabulka:

Pšenice	100 q	200 q
Žito	325 q	325 q
Ječmen	100 q	200 q
Brambory	1 200 q	1 181 q
Cukrovka	580 q	826 q
Řepka	120 q	60 q
Zelenina	1000 q	1 050 q

Nákup masa byl splněn na 120%,
 mléka na 100%,
 vajec na 102%,
 vlny na 150%.

Z uvedených tabulek vyplývá: Jestliže družstvo nedosáhlo plánovaných hektarových výnosů a přitom se dobře vypořádalo se státním nákupem, pak zřejmě něco chybí na kontě krmiv, čímž se družstvo ocitlo ve sarkelne situaci. Musí si být vědomo, jak je důležité vyprodukovat dostatek krmiv z vlastních zdrojů, aby nebylo odkázáno potom na nákup jejich. Daleko lepších výsledků dosáhlo na úseku výroby živočišné, kde byly splněny všechny ukazatele stát. plánu, ba dokonce tento byl daleko překročen. Pracovníci živočišné výroby by byli dokázali

vyráběl daleko víc, kdyby měli dostatek krmiva. Rostlinná výroba klesla družstvem dle hrubé hodnoty ve výši 20.000 Kčs. Příčiny tohoto nesplnění jsou více rázu objektivního a je jich několik. Charakter rostoucího průmyslového města působí, že se stále kabalují nejlepší lány pole pro stavební účely, zatímco družstvem kůstávají jen pozemky okrajové, které se hůře obdělávají a jsou méně výnosné. Tato okrajová půda byla vždy v minulosti méně hnojena, měla i menší výnosy. Např. v Hluchově byla půda hnojena naposledy před 10 lety. Družstvo stejně zápasí s nedostatkem chlévské mrvy. Zelené hnojení pokulháva mimo jiné i vinou družstevníků, kteří sami sklízejí kelenou hmotu na polích, takže se někdy kaoráva jen hole strniště. Družstvo musí také provést úpravy honů, aby se vytvořily podmínky pro moderní mechanizační obdělávání. Je to v prvé řadě odstraňování bludných balvanů, odvodňování a jiné. Je zapotřebí důsledně kontrolovat pracovníky při polních pracích, hlavně pak pracovníky mechanizační skupiny. Ovšem ani sebelepší kontrola by nepomohla, kdyby každý pracovník necítil určitý díl odpovědnosti vůči družstvu. I když na úseku udržování strojů nastalo určité zlepšení oproti loňskému roku, přece je ještě dosti možností tento stav zlepšit. Početně slabý stav družstevníků a jejich vysoký průměrný věk působí rovněž neblaze na prosperitu družstva.

Družstvem narostla velká majetková hodnota, a to postavením skleníků v prostoru „U splavu“ směrem k Dolní Lhotě. Stavba celého skleníku trvala celkem dva roky a můžeme právem říci, že je to největší skleníková plocha v okrese. Řízení skleníku má na starosti s. Josef Kolařík. Skleník se zatím jeví po stránce vnitřní úpravy ve staru rozodu. Do rámců se neposadařilo ráveřkem do všech skleníkových ploch. Ke konci roku byly však již vysazeny květiny, s nimiž se počítá pro MDŽ v příštím roce.

Celkem lze hodnotit hospodaření TJZ takto: Vysoké náklady a poměrně malá produkce v hektarových výnosech jsou příčinou, že ráveř roku není tak radostný, jak by si byli druž-

stevníci přáli.

Tato disproporce mezi výrobními náklady a výnosy je též
příčinou toho, že nebylo možno dodržet plánovanou pracovní
jednotku ve výši Kčs 16.-, ale bylo jí nutno snížit na ob-
nos Kčs 14.-.

